

NƏSİMİNİN DƏRİSİ

(hekayə)

Dərisini soymaq üçün çarxıxa çəkmişdilər. Minlərlə insan toplaşmışdı. Diqqətlə baxanda, onların içində həm sevinən, həm də ağlayan adamları görmək olurdu. Edama tamaşa etmək üçün gələn kütlənin lap önündə şah dayanmışdı... Öz gözələri ilə görmək istəyirdi. Cəllad əlində xəncər hazır durub, şahın əmrini gözləyirdi. Yavaş-yavaş araya sükut çökdü... Lakin sükut çox davam etmədi:

-Soy! - Deyə, şah qəfildən qəzəblə dilləndi.

-Baş üstə! - Cəllad özünü Nəsiminin üstünə atdı.

Kütlənin içindən tək-tək inilti səsləri gəlməyə başladı. Şah zövq alırcasına əllərini qoynuna qoydu və başını dikəldib, yelləyə-yelləyə özündən razı tərzdə gülümsədi. Cəllad xəncəri Nəsiminin sinəsinə çəkdi. Bir parça dərisini soydu və birdən qorxunc halda geri çəkildi, təcüblə əlindəki dəriyə baxdı. "Məhkum" dişini-dişinə qıcayıb, gözələrini yumsa da, heç bir ağrı hiss etmədi.

Şahın sifəti ciddiləşdi:

-Nə oldu? - Üzünü Cəllada tutdu.

-Onun dərisi soyulmur! Soyduğum yer dərhal yeni dəriylə əvəz olundu. - Həyəcanla dedi.

-Mən sənin yanında heç bir axmaqçılıq etməmişəm ki, mənə axmaq hesab edəsən! Tez ol, soy! Boğazından başla. - Şah əmr etdi.

-Mən sizi axmaq hesab etmərəm.

-Dedi və yenidən xəncəri qaldırıb, soymağa cəhd etdi. Amma bu dəfə də eyni şeyi, - soyduğu yerin dərhal dəriylə örtüldüyünü gördü. Bu, onu qorxutdu. Özünü itirdi.

-Soyulmur, şahım, onun dərisini soymaq olmur! - Dodaqları titrədi. Səsinin tonundan və üzünün mimikası acizliyi hiss olundu.

İnsanlar nə baş verdiyini anlamır-

dılar. Elə bildirdilər, cəllad əmrini yerinə yetirməkdən imtina edir.

-Sən həddini aşdın, yaramaz! - Şah hiddətləndi. - Mənim ağlım yerindədir. İndi sən öz dərinə boğazından çıxartdıraram, görərsən, adamı necə soyurlar!

-Şa...

-Sus! Bir kəlmə də söz demək ixtiyarın yoxdur.

Şah xidmətçilərinə başqa cəlladın gətirilməsini və birinci cəlladın Nəsiminin yanında çarxıxa çəkilib, dərisinin soyulmasını tapşırırdı. Elə də oldu, birinci cəllad soyularaq öldürüldü.

-İndi bu "murdarın" dərisini soymaq vaxtıdır! - Şah, Nəsimini göstərərək dedi.

Cəllad əmrinə eşidən kimi işinə başladı... Ayaqlarının dərisini soymaq istədi. Bir az soydu, sonra şübhə ilə xəncərə baxdı ki, görsün, kəsir, ya yox? Çarxıxdakı adamın səsi də çıxmıdı. Xəncərin ağzı ülgüç kimi iti idi. Amma indicə soyub dərisini qopardığı ayağı dəriylə örtülmüşdü, bir damcı qan da axmırdı. Karxıdı. O biri ayağını soymağa girişdi... Nə qədər çalışdısa, alınmadı, soyduqca yeni dərinin gəldiyini gördü.

-Şah sağ olsun, onun dərisini soymaq mümkün deyil. Sanki bədəni sehrlidir... Siz belə bir şey görmüsünüzmü?

-Sizin hamınızın başınız xarabdır. Öz işinizi də bacarmırsınız.

Bu saat səni də birinci cəllad kimi soyduraram... - Şah elə qışqırdı ki, hamı təşvişə düşdü. - Tez başqa cəllad çağırın! - Xidmətçilərinə əmr verdi.

Ard-arda yüzə qədər cəllad gətirildi, ancaq heç biri Nəsiminin dərisini soymağı bacarmadı. Və hər dəfə də özlərinin dərisi soyularaq

CAHANDAR AYBƏR

edam edildilər. Şah əsəb və hiddətdən başını itirmişdi. Sonuncu cəllada da ümidi yox idi. O, heç kimi gözləmədiyi bir qərar verdi. Nəsiminin çarxıxdan açılmasını, özünün çarxıxa çəkilib, dərisinin soyulmasını əmr etdi. Hamı durub baxırdı, heç kim cürət etmirdi.

-Nəyə baxırsınız? - Şah bağırırdı. - Tez olun!

Xidmətçiləri Nəsiminin qollarını, ayaqlarını açdılar və şahı çarxıxa bağladılar.

-Gəl, soy mənim dərimi! - Cəllada dedi.

Cəllad əvvəlcə donub qaldı, bilmədi, nə etsin...

-Sənə sonuncu dəfə əmr edirəm, soy dərimi! - Yenidən şahın səsi gəldi. - Yoxsa sən də edam ediləcəksən.

O, əlləri əsə-əsə şaha yaxınlaşdı və dərisini soymağa başladı. Bir neçə saniyə sonra qolları idarəolunmaz halda işə düşdü. Getdikcə şah ağrıya dözə bilmirdi, qışqırırdı. "Dayan, alçaq, dayan!", "Mən dözə bilmərəm.", deyib, çığırdı. Cəllad bu sözləri eşitsə də, əllərini çəke bilmirdi. Şah insanlara, xidmətçilərinə yalvarmağa başladı, amma bir nəfər də yaxın durmadı. Ağrıdan huşunu itirdi. Dərisinin yansınu soyub qurtaranda, o artıq ölmüşdü.

Nəsimi göz yaşları içində baxırdı...